

Bréf til og málefni bæjarstjórnar 1903-1908

Aðfnr. 2227, örk 6

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fornuvarp til laga
nuu bregting á tilskjünun 20.
apríl 1872 nuu býarstjórn í
Kaupstaðnum Reykjavík

Í staðinn fyrir 1. gr., 4. gr., 5. gr.
6. gr., 12. gr., 18. gr., 20. gr., 23. gr.
1. málgr. tilskjünunar 20. apríl 1872 nuu
býarstjórn í Kaupstaðnum Reykjavík
komi svohljóðandi greinar:

1. gr. (1. gr. tilskjünunarinnar).

Malefnum kaupstaðarinn skal stjórnað af býarstjórn; í henni eru kosnir býarfulltrúar auk ~~býarstjóra~~, sem er oddviti heunar.

Borgarstjóri skal kosinn af býarstjórn til 6 ára í fern og hefir hann að launum úr býarsjóði 4500 Kr. á ári, auk 1500 Kr. skrifstofu.

2. gr. (4. gr. tilskjünunarinnar)

Fluir kjöru býarfulltrúar skulu vera 15 að töl, og kosnir af þeim býarfulltrúum þeim, sem kosningarrítt hafa eftir löguum þessum

3. gr. (5. gr. tilskjünunarinnar).

Kosningarrítt hafa allir býarbúar, karlar og konur, sem eru [fullloedga] þegar kosning fer fram, hafa átt lögheimil í þessum lár, hafa ó-
flakkað mannaástand og þá, sem

> fullna 25 ára að aldri

ráðandi, en ekki óðrum háðis
seu hjú, og ekki lagt af sveit,
eda hafi þeir þegid sveitarstýrk, þá
eudurgoldið hann, eda verið gefinn
hann upp, — svo framfarlega seu
þeir greiða skattgjald til þejarsjóð.

Honur kjósauda hafa kosningar-
rjett, þótt þær sjú eigi þjá síns ráð-
andi vegna hjónabandsins, og þótt
þær eigi greiði gjerstaklega gjald í
þejarsjóð, of þær að óðum leyti
uppfylla ^{áðargjöld} þáttgjöld fyrir kosning-
arjetti.

Kjör gengur er hver sá, er kosn-
ingarrjett hefir, og er orðinn fullur

~~30 ára. 25 ára~~

4. gr. (6. gr. tilskipunarimmar).

Tjanuármánudi 1908 skal kjósa
fulla tolu þejarsfulltrúa. Gjörnu
þejarsfulltrúarnir fara jafnframt
frá, en þá má eudurkjósa. Af þeim
þejarsfulltrúum, er þá verða kosnir, fer
einn þjóðingur frá eftir hlutkeshi
eftir 2 ár, annar þjóðingur eftir
4 ár, sámléidis eftir hlutkeshi og hinn
sáðasti þjóðingurinn eftir 6 ár. Í það
þeirra fulltrúa, er úr þejarsþjóðingum
ganga í hvest skipti, skal þegar kjósa
jafnmarga í hana til 6 ára. Í
þeimán hátt fer tó jafnan síðan
einn þjóðingur hanna kjósu þejars-
fulltrúa frá annaðhvort ár / kosn-

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Loz nýir þejarsfulltrúar
kosnir í stadiun.

ingar í bejarsjórn fara jafnan
fram í janúar.

5. gr. (12. gr. 1. liður tilskipunarinnar)
Virðist ^{Borgarsjórn} bejarsjórn, að ákveðnum
bejarsjórnarinnar gangi út fyrir
vald bejarsjórnarinnar, eða að
hinn sjá gagnstæð legu eða skad-
leg fyrir kaupstadinn, eða kein
mídi til að fara undan skyld-
um þeim, er á kaupstadnum hvíla,
má hann fella ályktunina úr gildi
að sími með því að rita ákveðið
sitt í gjörðabókina.

^{málgætt}
6. gr. (18. gr. 1. liður tilskipunarinnar)

Í man loka nóvembermánaðar
er hvert skal tamin áttun
yfir tekjur og gjöld kaupstadar-
inn fyrir hið næsta ár, ^{samt skattum}
þannig að þeirri skal áttun
þessi radd í bejarsjórninni á tveimur
fundum með 4 daga hálfmánaðar milli-
bils. Við aðra umræðu skal bejarsjórnin
thuga áttunina grein fyrir grein út af fyrir
sig, og skal áttunin í þeirri mynd,
sem bejarsjórnin þá samþykkir hann,
vera regla, sem farid verður eftir, fyrir
upphaf bejargjalds og fjárhjón næsta
árs, ein þús að aðra samþykktis þurfi
ver, nema í því tilfalli sem getid er
um í 19. gr. tilskipunarinnar bejarsjórn-
tilskipunarinnar. Áttun þessa skal
leggja fram til sýnis á bejarsþings-
stofunni eða öðrum heitugum stad
eigi skemur en 14 daga ^{húsbó} janúar-
mánuði á hvert

7. gr. (20. gr. tilskipunarinnar).
Stjórnunarmenud skal jafna niður
gjöldum eftir efnum og ^{áskilningum} ~~skattum~~
nefndinni skulu vera 11, 13 eða 15 menn
eftir því sem bejarsjórnin ákveður.
Nefndin skal kosin í nóvembermánuði.
Kosningarrit og kjörgengi til nefnd-
arinnar hafa þeir bejarsbráar, sem kos-
ningarrit og kjörgengi hafa til bejarsjórn-
arinnar, og skal kosningin fara fram
og heveri hagam á sama hátt og eftir
þessu reglum síus og kosningu til
bejarsjórnar. Nefndarmenn skulu kosni
til 6 ára; fyrri hlutinn (5, 6 eða
7) frá eftir 3 ár, og skal það ákveðið
með hlutkesti, hvegir nefndarmenn
skulu frá fara; fyrri hlutinn (6, 7 eða
8) frá eftir 6 ár, og þar á eftir fyr-
ri hlutinn og meiri hlutinn frá til skilfis
á 3 ára þriggja ára fesi.

(dæmi)

1. málsgæmi
8. gr. (23. gr. tilskipunarimar).

Nidurjöfnunarnefndin skal
jafna^{níðr} hinu árlegu gjöldum í
febrúarmánuði á hvort fyrir það
ár, og þá skendur yfir. Þrá yfir
nidurjöfnunina skal liggja til sýn-
is á bæjarþingsstofunni eða öðrum
heutugum stad eigi skemur en 14
daga í marsmánuði á hvort.

Þetta nidurjöfnunin Bæjarstjórn-
in má ákveða, að aukariður-
jöfnun skuli fram fara í seldari
hluta í septembermánuði á hvort,
og skulu skattar þá lagdir
á þá, sem flutt hafa sig til kaup-
stada úr, eftir að aðalnidurjöfn-
unin fór fram, og skyldir eru til
ad greiða matt. fessi aukariður-
jöfnun skal liggja öllum til sýnis
í 14 daga, eða og að framan
er sagt.

2 9. gr.

Hemill er nidurjöfnunarnefndin
að krefjast þess, að borgarar
bæjarins sendi henni á þar
til gjörðum eðublotum skýrslu
um arstarþing sínar og aðrar upp-
lýsingar um eftir þessu og ástætur.
Skýll er nefndinni að halda þessum
upplýsingum löyndum. Varráði
gjaldandi, að gefa henni umtals
skýrslu, skal henni sata skilinn,
2-25 kr., og renni í bæjarjóð.
Hver borgari bæjarins getur komið, að
þann eigi leðinn upp á nidurjöfnunina
þi sama tíma gættis kringla við
Löggeflupjónustu. Refirak in Land-
sýni.

2, 3, 5, 4 (9. gr.) 10. gr.
~~6, 7, 8~~ 8. gr. laga þessar koma í
gildi 1. janúar 1908, að öðru leyti
þá þau gildi 1. janúar 1908.
114

Á fundi bæjarstjórnarinnar 7. f. m. vorum vjir undir-
ritaðir kosnir til þess að ihuga og segja álit vort um
áskorun til háttvistar bæjarstjórnar frá fundi í Fram-
farafjelaginu hjér um að breyta bæjarstjórnartilskji-
uninni á þá leið:

1° að „allir bæjarbúar kjösi í einu lagi og enginn
greinarmunur sje gerður á hærri og lægri gjald-
enduum“ og

2° að „kjörtíminn sje stytstur þannig: að $\frac{1}{3}$ bæjar-
stjórnar sje kosinn á hverju ári til þriggja ára“.

Vjir höfum rétt áskorun þessa á fundi og komist
að þeirri niðurstöðu, að ráða háttvisti bæjarstjórn
til þess að gjöra ráðstafanir til þess að hinn fyrri
líður áskorunarinnar verði tekinn til greina, þannig
að ^{þvítt falli} flokkun sú á kjösendum til bæjarstjórnar, sem ræðir
um í lögum 2. októbr. 1895 nr. 20, svo að allir kjös-
endur hafi jafnan rétt.

Þítt teljum vjir ekki ráðlegt að fara fram á
það, að kjörtíminn sje stytstur, sjerstaklega vegna þess
að bæjarstjórnin gegnir ýmsum mikilsverðum um-
boðlegum störfum í bæjarins þarfir, en þeim störfum
er svo háttad, að þeirra vegna eru óheppileg mjög þéð

úuskipti á býarsjórninni. Vjer teljum því rjett
að halda 6 ára kjörtímanum, þó svo að kosid verði ann-
aðhvort ár í býarsjórnina í staðinn fyrir nú þriðja
hvert ár, og fari þriðjungurinn frá í hvert skipti.

Vegna mannfjöldans, seiu orðinn er í þenun,
og þarapleiddandi aukinna starfa býarsjórnar, telj-
um vjer rjett að auka tólu býarsfulltrúa um 2,
þannig að þeir verði 15 alls, auk formanns, en
húis vegar teljum vjer óhatt að ákveða þá tólu með
lögum, því að varla getur komid til tals, að þórfina
á aukning þeirrar tólu beri svo bráðan að, að
ekki sje tímí til að leita í því efni til löggjafar-
valdsins.

Í sambandi við þetta skal þess getid, að
vjer erum allir sámdómá um það, að rjett sje að
rymka notkun kosningarrjett til býarsjórnar
og kjörgengi. Allir eruum vjer þeirrar skoðunar, að
ekki megi skemra fara en svo, að hver sá, er geldur
til býarsjóds lögboðin gjöld, hafi kosningarrjett
og kjörgengi, enda úppfylli hann því venjulegu
skilyrði í þessu efni. Meiri hlukinn eða þvar af
oss telja rjett, að gíftar konur kjóseuda hafi og
kosningarrjett, þótt eigi greiði þér neitt gjald
sjírotaklega í býarsjóð, enda sju skilyrðin fyrir
kosningarrjetti að öðru leyfi fyrir heudi. Lokes

er einn af oss þeirrar skoðunar, að rítt sé að
fella burtu með öllu það ákæði, að það sé
skilyrði fyrir kosningarvætti, að maður greiði
gjald í bejarsjóð.

Reykjavík, 7. mars 1907.

Þorvaldur Gunnarsson. Jón Magnússon
Fryggvi Gunnarsson

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

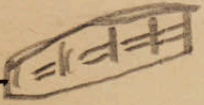
1.

Frumvarp til laga um breyting á lofum um manntal í Reykjavík N: 18 13. Sept. 1901.

1. gr.

X Manntal í Reykjavík, er fyrir skipað er með lofum N: 18, 13. Sept. 1901, skal framfara í vitnum milli jóna og ríkjanna á hvarf. 2. gr. á hvarf. —

þessi lag gænga í gildi 1. jan. 1908. —

2.

Frumvarp til laga um breyting á tilskipun 20. apríl 1872 um bejartíma í Reykjavík.

1. gr.

X Undirgjöfnunarmáttur kaupstadarinn skulu vera 11, 13, eða 15 menn, eftir þeim bejartíma ákveðnu. Nafndin skal kosin í nóvembermánuði. Kosningarrétt og kjörgegn til nefndarinnar hafa þeir bejartímar, sem Kosningarrétt og kjörgegn hafa til bejartímarinnar, og skal kosningin fara fram og henni hafa ~~á sama hátt~~ á sama hátt og eftir sömu reglum eins og kosningu til bejartímar. Nefndarinnu skulu kosnir líka 6 menn; þeir minni hlutinn (5, 6, eða 7) frá eftir 3 ár, og skal það ákveðið með hlutskipti hverji nefndarmann skulu frá fara; en meiri hlutinn (6, 7 eða 8) frá eftir 6 ár, og þeir á eftir þeir minni og meiri hlutinn frá til skiptis á 3 og 6 ára fresti. —

2. gr.

X Undirgjöfnunarmátturinn skal jafna vidur hinum árliga gjöldum í febrúarmánuði á hvarf þannig að er þá yfir stundur. Þessi yfir vidurjöfnunin skal liggja til dýnis á bejartímsgjöfnunni eða öðrum höftugum stöð eigi stæmur en 14 daga í marsmánuði á hvarf. Aukundirgjöfnunin er um vaxi í tilk. 20. apríl 1872 23. gr. skal fram fara í líðari hluta septembermánaðar á hvarf, og skal ávörðunin jafnum ar eða ári liggja til dýnis þá þegar á eftir jafnlangaa tíma 3 á sama stöð og undirgjöfnunarskráin. Auklysa skal fram lagningu séráttanna á venjulegum hátt. — Um vaxi og keru fresti þeir eftir gjöldum lagningu. —

3. gr.

X Tíðhagsáætlun kaupstadarinn, er vaxi um í 18. gr. tilk. 20. apríl 1872 skal saminn þrið lok nóvembermánaðar á hvarf.

4. gr.

Lag þessi gænga í gildi 1. júlí 1908. —

13. um gjaldsá gjöldum } er sámpyktaáskil:-
um procent-átra-útværa }

Mafudni leggur til, 1° gjaldsá gjöldum 1. apríl & 1. Okt. ár hvert.

2° Procent-bakkaun gjöldum 5% - 15% -

X.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nidurjöfnunarnefnd

Reykjavíkur 6. maíð. 1907.

Nidurjöfnunarnefndinni hefir fyrir nokkru borist skjal frá formanni "Framfarafélags Reykjavíkur", bankastjóra Fr. Gunnarssyni, dags 4. maíð. þ. á., með áskorun til bejarstjórnarinnar um lagfæring á ymsrum atriðum í nidurjöfnun aukantværa hér í bæ.

Nefndin hefir á fundi 21. j. m. athugað tilögur Framfarafélagsins og komst þá að þeirri niðurstöðu, sem hér skal greina:

1. Nefndin hefir nú síðari árin, eftir það er tala gjaldskyldra manna lók að vaxa svo mjög, sem raun hefir á orðid, þar sem gjaldendur voru síðast rúmlega 2100, fundid til þess, hversu lagalegt það er nefndinni að geta eigi haft fyrir sér það manntal, sem gest er sama haustid (í októberm.), rétt áður en nidurjöfnunin fer fram (í nóvemberm.), enda munu lögir um manntalid beint vera sett til létts nefndinni og til að gera álagninguna réttlátari og öruggari, þar sem af því má sjá vinnukraft manna af annarri hálfu og ómeð á hina. Þá má og vanta, að síður takið svo óheppilega til, að menn sleppi við réttmet gjöld til bejarparfu, jafnvel árum saman, ef nefndin á kost á að hafa manntalid fyrir sér. Nefndin telur þetta atriði mikilsverð og er að öllu leyfi samdóma Framfarafélaginu um nauðsyn á breyting á núgildandi lögum um þetta efni.

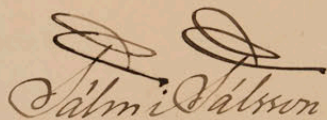
2. Með því að menn eru að flytjast vístferlum úr
bennum og til bæjarins allt fram í nóvembermánuð, — sum-
ir taka sér heið bálfestu, sumir hverfa heim aftur til átt-
laganna eftir eins árs dvöl eða hveggja, eru þannig allir
á bak og bust, þegar minnst um varir, en aðrir kommir
í þeirra stað, — þá er það ofallur hvettri nidurjöfnunar-
nefnd að vera svo kunnug útflutningi fólks og innflutningi
í bæinn, að hvergi skeiki, ef hún hefir engar skýrslur í
þessu efni við að stýðjast. Því því leggur nefndin til,
að manntalið sé tekið eigi fyrr en í nóvembermánuði
(ekki í októbermánuði svo sem nú), þreinstskrifad í desember-
mánuði og nafnaskrá samin í stafrófsröð um alla þá,
er gjaldskyldir mega teljast. Því starfi atti að geta
verið lokið fyrir árslokinn og þá getur nidurjöfnunar-
nefndin tekið til starfa í byrjun janúarmánaðar. Með
sama starfstíma til handa nefndinni og sama þorufesti
sem nú til handa gjaldendum mátti ákveða fyrir gjald-
daga aukauktsvaranna 1. marz (í stað 2. jan.), og
mun bæjarfélagið eigi þurfa að tíða halla af því eða veru-
leg óþegindi, síðt þá er frá líður og þessi eindagi á
gjöldunum er ordinn venja.

3. Nefndin er eigi mótfallin því, að hún sé
skipið fleiri mönnum en nú, ef atla mátti, að störf honnar
með því móti genyi greidlegar og yrði betur unnin. Aftur
á móti er nefndin algertega mótfallin þeirri tillögu Fram-
farafélagsins að skifta bennum í 3 hverfi og láta sér-
staka nefnd fjalla um álagningu í hverju, en ein yfir-
nefnd slétti öjöfnunar á eftir. Ef slík tillaga yrði

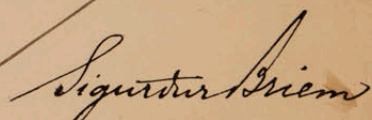
ad lögum, mundi eigi hjá þeir fara, ad íbúar eins hverfisins yrði hardara úti en aðrir, þeir ad melitevordum yrði naumverð
hinum sami hjá öllum nefudarmönnum, ef þeir ynni í 3 deild-
um og gæti þeir ekki borid sig saman ad veinu ráði, enda
myndi þá verða lítil not manntalsins, sem ad eins myndi
verða gert af eitt eintak svo sem mí. Auk þess yrði engin
leid ad ákvrða fyrir fram í hvert sinn, hve miklum hluta allra
gjaldanna hvert hverfi skyldi bera, þar sem gjaldþolið
hlýtur ad verða misjafnt í hverfunum, meira í einu, minna
í hinum. Mætti svo fara, ad er yfirnefudin taki til
sinna starfa, yrði óhjákvæmilegt ad láta þar ekki stein
yfir steini standa í gjörðum undirnefudanna, svo ad
yfirnefudin yrði ad taka niðurjöfnunina fyrir frá röðum,
en til þess mundi sá tími ekki endast, sem til niður-
jöfnunar er ætlaður (sbr. bréf vort til bæjarfógetans
dags. 12. jan. þ. á.). Neftudin telur þeir þessa breyt-
ingartilloegu fjélagins óhjákvæma í alla stæði.

4. Svó sem flestum mun kunnugt, er niður-
jöfnunarneftudinni bodid með lögum ad aukta þá upphæð,
er fjárhagsneftud bæjarins telur nauðsynu til bera ad jafna
niður á gjaldendur, með 5-10%, hvorki meira né minna.
Nú með þeir ad upphæð þess fjár, er þannig ber ad jafna niður
árlega, er orðin svo gífurlega há (á síðasta hausti rúmar
55 þús. króna) og fer vaxandi ár frá ári, eftir þeir sem
berim stækkar, þá hefir sú raun á orðid, ad neftudin
hefir þurft ad gera fleiri en eina atvönnu til ad hitta
á hefilega upphæð, ymisk orðid ad hækka eða lækka
gjöldin, oft þvert um geð sér, þeir ad við það hafa rask-

ast þau hlutföll í gjöldum einstaklinganna, sem hún faldi
rétt vera og vildi vera láta, en hvorki tími né tók á að
hækka eða lækka jafnt á öllum að réttu tillölu. Í
þessu vandkvæði má ráða bót með því að veita nefndinni
leyfi til að hafa viðbótargjaldið herra en 10%, ef svo ber
undir, og þarf alls eigi að óttast, að nefndin seilist til
að hafa viðbótina herra en góðu hófi gegnir eða sam-
gjarnt megi virðast. Nefndin leggur því til, að
mígildandi lögum sé breytt í þessu efni á þá leið, að
henni sé heimilad að láta viðbótargjaldið vera 5-25%
að minsta kosti. Í slíku breytingu hyggur nefndin
vera góða réttarbót fyrir bæjarfélagsins hönd og stór-
mikið hagræði fyrir nefndina.

Pálmi Pálsson

p.t. form. nefndarinnar.

Sigurður Ariem
p.t. skrifari.

Til

Bæjarsjórnar Reykjavíkur.

A' fundi Framfarafjelagsins 3 p. m. var eftir fylgandi áskoran samþykkt og meir falið að senda hana

" Fundur "Framfarafjelagsins" leyfir sýr sýr máð, að skora á býarsjórn Reykjavíkur, að hlutaðttil um: Að niðurgjöfnunarnefnd býarsins virji ekki á starfi sínu fyrr en hún getur hafið til afnata manntals-skýrslur þær, sem samdar eru sama árið, svo sidur verði hafið við að menn sleppi hja útsvörum, eða lagt verði á menn, sem flutt hafa úr bænum eða brytt stöðu sína, á tímabelinu frá því að manntalskýrolan var samín árið áður, og þar til niðurgjöfnun útsvaranna fer fram.

Í öðrulagi til þess að sjá hvern sama ómaga fjöldi og vinnukrafti gjaldenda.

Jafnframt leyfir fundurinn sýr að benda á, hvert ekki sýr nauðsynlegt, kunnuglika vegna, að fjölga mönnum í niðurgjöfnunarnefndinni, eða að skipta bænum í 3 hverfi, sem sýr stök nefnd í hverju þeirra jafnadi útsvörunum. En svo væri valdir 2 eða 3 menn úr hverri ~~nefnd~~ (deild) í yfirnefnd, sem jafna skuldi misfellur milli deildanna, sem kunna að verða Gott væri ef mál þetta gæti komið á dagskrá næsta fundar

Til Rek. 4. mars 1907 með virðingunni

Fr. Gunnarsson

B Formanns býarsjórnar Reykjavíkur

Fruuvarpi Tú laga
um breyting á loqum um
mauntal í Reykjavík nr. 18,
13. septbr. 1901.

1. gr.

Mauntal í Reykjavík, er fyrir-
skipað er með loqum nr. 18,
13. septbr 1901, skal fara fram
á tímabilinu frá 20. til 30.
nóvbr. á hvert.

2. gr.

Loq þessi ganga í gildi
1. janúar 1908.

Reglur

um kjölskodu in Reykjavík.

1. gr.

Laukoamt 35. gr. Hilbrigðissam-
þykktar fyrir Reykjavíkur Kaupstað, Sadf.
30. jan. 1905, er það skylda hvers pers,
er slátrar, nauðum, heitum eða svín-
um til að selja, ^{til marneldis,} að lala skodnum-
mann, sem hefur skjónin hefur ráðið,
skoda skepunum og skovkhaus af
feim.

2. gr.

Þegar slátr skal nefndum gripum,
skal það tilkynnt skodnummanni að
minnsta kosti 2 Klukkutíundum áður en
slátrunin byrjar, og skal ~~þann háfa~~
~~lotis kjölskodumanni áður en lidum~~
~~en áður 3 Klukkutíundum.~~ Á þessum
skodnummanni má slátrari eða fjór-
staðja luttu
þegar neitt af hinum slátranda grip, fyrir
en ~~skodnummanni~~ er lokit
en ~~ungum frestar~~ er lidum. Skod-
nummanni skal neitt fari á að gjá
gripum ~~lífræði~~ skodnummanni áður en slátr

þomum á feim tíma neitt
fari á að gjá gripum.

Skodnummanns Reumur 200,
ef ástæða er til, á slátrun-
stadium 2⁰⁰ á dag, Kl. 10-
10 árdagis og Kl. 5-6 Síðdegis
og framkvæmdir skodnað þá
og mekkir kjólið

~~umir ljágar.~~

3. gr.

Ad jafnadi skal Kjötökodum fara fram meðan ljárt er af legi og eigi má dæma Kjöt til lögunar nema við dagshöndu. — Skyldur ^{er} slátrariðin að mika skodnumanni alla nauðsyulega aðstoð við skodum Kjötinu.

4. gr.

Eplir heilnami og gæðum Kjötisins skal merkja þar á þruman hátt. Eyrta flokks merki, sem er blátt (^{gemma} jafu-~~blátt~~ frihyrningur með hálummi 1 uman í), ~~for all þar Kjöt,~~ skal selja á all heilnamt Kjöt og gott.

Sji Kjötis niður gott, for þar annars flokks merki (svörtur frihyrningur jafu-~~blátt~~ með hálummi 2 uman í) og skal merki þetta bakum aðvörum til neylenda um að sjóða ^{Kjötis} vel eða slitja. Slíu-
ilt skal skodnumanni að selja annars flokks merki á þar Kjöt, sem söðulega er með farið, þátt illur sji annað við þar að slunga, og sömuliðis, ef slátrarið hindrar Kjötökoduminn á einu eða annan hátt, h. a. m. með þor

Þess nýjg hord
eða af nýjg
gamall. Skjör

að draga undan skadum sítillvat af
 slátrinum. — Þriðji merkið er rauti (ordis
SJÚKT með sporískju lagadan þring í þring)
 það skal aðeins sett á kjöb af skepnum,
 sem slátrar er veittum (af bráðum gjúk-
 domi), ef það áleyst elki áhaft til
 mannelis. Merki þetta táknað að kjöli
 sji lakleg vara, sem eigi beri að selja
 fullu verði, en þó ásaknaut, sji það
 fljótt og vel sodið eða þá brygð í
 smálitum og rökilega sallat eða gazu-
 þrygð. Lígur eða leydi af slíum kjöli
 skyldi þó aldrei hafa til mannelis.

Í gálflandum
 Tjót af veikunyskepinum má elki
 selja í vanaligum kjölbúðum.

Aftir skal lögð þaukk.
 35. gr. heilbrigðis-
 samþykkingar
 á þann hátt, að
 hella ífir það
 steinsalín; ef
 skotumarmótur

5. grein

Þámi skadumormannis gelur eigandi
 kjöts skalið til úrskurðar heilbrigðis-
 nefndar innan 24 klukkuleunda frá því
 er kjölið var makið. Eigi skadumormaður
 eða kjöleigandi soti í nefndinni, skulu
 þeir ríkjá soti sítt, splan að þeim hefur
 verið gefinn kvætur á að fara ásláður
 fyrir máli sínu. Heimil er nefndinni
 að kvæða til meun utau nefndar, er við
 hafa á. Eigi má au leggja skadumorm-

^{flýðabústu}
manns ~~þarlagis~~ nið af kjöti eða slátri,
fyr en úrskurður heilbrigðisnefndar er
upp káðinn.

6. gr.

Skoduormadur skal halda dagbók
um kjótskóðum og vita ó hana árang-
ur hvarna rannsáttuor.

7. gr.

Fyrir kjótskóðum og meking skal sig-
andi slátrgripa greiða gjald þad, er
hjer segir:

a. Fyrir hvern hests- eða naustkropp. Kr. 1.50

b. Fyrir hvern sómskropp. . . . Kr. 0.75

a, fyrir hvern hest og naust-
grip eldri en arögumt-
an. og fyrir hvern sóm Kr. 1.00
b, fyrir hesta og naust-
grip i yngri en arögumt u. 0.50

Gjaldit gengur til skoduormanns (en
innkiuntu á þri' annast borinn) og greið-
ist honum um leið og skoduormgjörðin fer fram.

8. gr.

Í kaupri, kjótskóðum skulu reglur
þess fylgja upp svo að aluféningur
geli þess þor.

Heilbrigðisnefnd getur látað
setta upp í ~~hvargi~~ slátraras
húsum og veðabúvörum þar
áskod. í reglum þessum, &
hennar þokki þarfa.

Breytingarlitlingur.

Vit 1. gr.: aftan við ortu: að selji: Dami: til ~~á~~ marmallu.

Vit 2. gr.: "~~í~~ stúð 2 kl. stund" Dami: 1 kl. stund.

Í stúð: sláandi" Dami: ~~Fréttalæsi~~ sláandi

Í stúð: "fréttala" Dami: flekja burtu.

Vit 3. gr.: Í stúð sláandi" Dami: Fréttalæsi. sláandi

Vit 4. gr.: Í stúð "sláandi" Dami: Fréttalæsi sláandi

- 5. gr.: Í stúð: "fréttala" Dami: flekja burtu.

- 7. gr.: Í stúð "a" og "b." Dami

a. Því hvern hest, nauðgrip ~~er~~ ^{og} eldi en 100 ^{og} ~~er~~ ^{er} Ks. 1.00

b. Því þessu skýmsu ~~er~~ ^{er} nauðgrip ~~er~~ ^{er} - 0.50

- 7. gr. Í stúð: er ein þeim þriðja þriðjunnar barni"

Dami: og greiddur ^{þessum} jafnþjátt sem skotunargjöldin
fer fram.

8. grein þannig samþykkt:

A gótur, fróði og virði, og almenningur þess um, má enginn flýgja frá þess trújum, trúli, trúli eða vörum áhræinindum. — Eigi má keldu flýgja í lokum eða tjórnina neinu af þá, sem talid er í þessum grein, nema skulpi. — Grasi má eigi kasta neinu þá, og eþiflað geti rétursrásina, eða valdið eþef eða iþeildami. —

Greinin er þannig:

A gótur, fróði og virði _____
— áhræinindum. Eigi má keldu flýgja í tjórna eða í lokum eða í vasi neinu af þá, sem talid er í þessum grein, nema skulpi.

Ingó

(Sjerpren)

Listir og vísindi.

Nú væri óskandi að Jónas Hallgrímsson mætti lita upp úr gröf sinni og koma til Reikjavíkur. Mundi hann þá finna að annar er nú andinn hjá íbúum þessa bæar en áður var, þegar andlegir bjálfar og þaðan af verra rusl litu hann frirlitningaraugum. Því að nú hafa um 40 manns af stúdentum og leikfélagsmönnum tekið höndlum saman til að stíðja að því að honum verði reistur minnisvarði. En eigi mundi hann svo mjög fagna því af hegómadirð, heldur af hinu að hann sæi það nú, að þessi þjóð lærir að meta ágætismenn sína um síðir. Hækka mundi brún á karli, er hann sæi, hver tók Reikvíkingar hafa til að sína list í ímsar áttir og hver munur er á vorum tíma og hans að því, hvers hún er metin. „Háðungarorð, sem eirun Huldu særa, ei skulu spilla ljóði voru meir“, sagði hann. En hann gerði meir en segja það. Hann sindi seinni tíma mönnum, hvernig þeir ættu að mæla til ununar hver sinni Huldu eða hugsjón sinni. Því að hann ver tæddur listamaður, ef nokkur er það. Er það því vel farið að listin ætlar að reinast drígst til að gjalda honum þá miklu skuld, sem hvílir á þessari þjóð til hans. Þæg því óskandi að hann mætti hingað koma. Mundi hann þá mæla orð Gunnars á III. þinginu.

þær allar. Heidelberg og gefur speki og fær erfðahertoginn og indislegrí og h gleðin stendur sem ríkisarfans og kippir og æsku og setur n íð. Verður hann a því að heimskan h ættstór, og henni ver alheim þitt veldi sk stein um hana. Sk um verður og sár s sinn, sem biður han áfram að vera maðu undir fjármark hi langar sárt til að hlekki af stjórnanda staklingsfrelsi sem bera ekki traust til enginn mun sá áho leik hér, að hann feginn, að þeir gerðu

Til að sína áþreif eigingjarnan kulda jafningja er herberg erfðahertoganum ein þisur sarsja líf Helði glatt stúdentallif í H þrestur á þegar sá

2

Aflán við 12.9.98. bókun nýggis

Árminn á vaxum, og safngryffum og keyrslu
yfir götus bejarinn á áburð og öðru þri, og
ápef leggur af skál þora þraun á kveldum,
og máttum frá kl. 6 til kl. 6 frá 1. október
til 31. mars, en á öðrum dögum áss- frá kl. 11
til 6.

Áallur Órnason

B

~~Þessi bókun er gátt~~
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þreytingarskillingur

Vid 13. gr.

1. Málsgrein orðit svo:

þetta þar sem eldhústekalpi og þvottastólpi verður eigi veitt í góluvasi, skal það leitt í gryfju, gjörða á þann hátt, og ségir um ábúnað gryfjunnar í 20. gr., eða eftir opnum eða loknum vasum svo langt, sem ástæður leyfa og heilbrigðisnefnd þykir þurfa.

Vid 17. gr.

1. Málsgrein orðit svo:

Þrumu má eigi hafa nær safugryfjum eða salernum en svo, en að millibili sé að minnsta kosti 15 álmir.

Í 3. málsgrein:

Í stað: "járnleggur" komi: járnpipa.

Í 3. málsgrein:

Orðit "midjan" falli burtu,
Síðarta "setningu": "er uppi með eldunni" o. s. fr.
falli burtu.

Vid 20. gr.

b) 5. málsgrein orðit svo:

Þannad er að safna ábúnaði í haug á húslóðum; en á spjafeskulvörðum í bænum eða í nánd við bæjum getur heilbrigðisnefnd leyft það.

a) Í 4. málsgr.

Orðit "bæjarskiorn" breykt í: heilbrigðisnefnd

Haldur Þórsson.

§ 21. Íslar: Ef þessu gælu eða áleandargryfjum, Konni: Ef þessu gælu, áleandargryfjum
eða ~~þessu gælu~~ o. s. fr.
Safugrifjum

4

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

5

Þreytingarlögur
6. Kafli.

Víð 22. gr. 1. málsgrein.

Falli burtu: "gölfid stein sleppt jörðvegurum
í kring".

~~1. málsgrein~~

Í stað ordanna: "þefur hit rignis" komi; lætur í 'lé'.

2. málsgrein.

2. málsgrein falli burt.

Víð 23. gr. 2. málsgrein.

Í stað ordanna: "þekur að ríð að lála" komi; getur lálið

Í stað ordanna: "Slík þreinsun" komi: Þreinsun sal-
erna.

Í stað ordanna: "frí kl. 12-5 á veðrum" komi:

frí kl. 12-5 frí 1. apríl til 30. september, en á öðrum
lína árs frí kl. 9 e. ^{ráð} til kl. 7. fr. ardegi

3. málsgrein.

Falli burtu ordin: "þyni utan læmin".

Víð 24. gr. 1. málsgrein.

Í stað ordins "ár" komi: misseri.

Halldór Grímsson.

6

Breytingar tilloqus

7. Kapli

Vit 25. gr.

1. málsgrein.

Upphaf málsgreinarinnar orðist svo:

Hvergi í kúðarhúsi, sem ekki hefur safngryfju, skal
fyllja o. s. fr.

Í stað orðanna: „hefur til sínis“ komi: „letur í lé.“

3. málsgrein.

Í stað orðanna: „letid að sér að láta“ komi: „latid“

Vit 26. gr.

1. málsgrein.

Fyrsta málsgrein orðist svo:

Það er skylda sjómanna, er lenda á vöðum
frí Grandanum að Raudará, að láta slor
sitt í ílát eða gryfju, á þeim stöfum, sem
heilbrigðisnefndin vísar á.

Halldis Arnsson.

7

Breytingar til lögur.

9. kafli.

33. gr. Greinin orðisil þannig:

Samp Ekki má hafa slátrunasthis nor i búðasthisum en nemi 10 álsunum og ekki nor vatnsbólum en nemi 15 álsunum. Slisur, réttis eda potk, sem slátrunastfe er geymt i, má ekki hafa nor vatnsbólum en nemi 15 álsunum.

34. gr. 4. málsgrein.

Málsgreinin orðisil svo:

Samp Réttis skal moka daylegu, þá er skepnur eru geymdar i þeim.

5. málsgrein.

Aftan við málsgreina bætisil:

Samp heldur skal lala þá i ilal og grafu þá sitan i gort midur eda brennu

7. málsgrein. (sitark)

Samp Tuppþafi málsgreinarinnar - T skal orðisil "Heilbrigðisnefnd" komi: "Bejarskjörn".

35. gr.

~~Fyrsta og annas málsgrein falli balt.~~

3. málsgrein.

~~T skal orðisil "skodunararmadur" komi: dýraldelur, eda skodunararmadur, ulnefndur af bejarskjörn.~~

36. gr.

1. málsgæin.

Í stað orðanna: ~~örva~~ nýtt kjöt" kúni:
Nýtt, ófrosið kjöt.

2. málsgæin.

Í eftir orðunum: aðn vorn en" kúni:
reyk stn nítur sóðit fiskuræti,

38. gr.

Í stað "3 að" kúni: 5 að.

41. gr.

4. málsgæin.

Falli bustu orðin: "sein hæft er að þvo"

Haldur Arnarson

8

Breytingartillögur við IX Kafla.

35. gr. 1. málgr. Títlad: skodum á skegnum... Komi:

skodum á naulum, hestum og svínum....

2. málgr. Títlad: slátras til... Komi: Slátras

naulum, hestum eða svínum til....

4. málgr. Títlad: Eigandi skal lóga á

sinu Kofnuad... Komi: Lóga skal á Kofnuad

eiganda....

39. gr. 1. málgr. Títlad: mjólkursölu á heimili.. Komi:

mjólkursölu á eða frá heimili...

2. málgr. Orðin: í lúðrum falli heurt.

Við gr. bálíst: eða hreiðlatis í fjósunum og

hirding Ríuma er í son lógu lagi eð er lítit

verdi að fordækt að mjólkun áhreinkist.

9

Þeytingarlillegur.
10. Kapli

43. gr.

Saup-Apphaf greinarnar orðit svo:

Ef kvartað er yfir þriðri heilbrigðisnefni, að ber-
keri í iðudarkhúsi sein svo full af óþverra, að
sjúklingahalla stafr af þriðri, getur hún heintad
o. s. frv.

Hallgrímur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

M. M.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

10

Þráttur og Lillogras
11. Kapli

46. gr.

Samp. Ordit "allir" falli burtu.

14. Kapli

50. gr.

L. málsgrein.

Samp. Í stöðum fyrir ordit "skal" kemur: mál.

Hallur Ólafsson

Skjalinn í telefonmálinu álitur:

1. Ad bejarshjónin hafi eigi vald til ad veita hin um-
bedum siinkarjettindi, en

2. Ad eskilegt veri ad telefonmidstöð veri sett á
föt í banum með telefonsambandi, um þejim
og vill þvi (mala með þvi) ^{leggja það til} ad bejarshjónin
(leggi það til) ^{meli með þvi} ad umsetkjendumum veri
veittur siinkarjettur til ad hafa telefonmid-
stöð með telefonsamböndum, eins og áður segir.
Þó svo

3. Ad þjór þau, er þeir bjóða bejarbium vid
afnot telefonsins, þji ad minnsta kosti eigi
lakkari, en til er lekið í bótarbojfinu.

Þriðringjónnum Jón Magnússon Sigurðingjónnum

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Frumvarp

Til ^{til lötunn}

Laga um heimild fyrir
Reykjavíkurborg (til
á selja lötur undir húsi)

1. grein.

Þá er beidd er um
situndlingu á löt undir húsi
í landaveigu bójarinnar, þ
getur bójarstjórn heimtað
endurgjald fyrir lötina.
og skal bójarstjórn ákveða
verð ~~um~~ hvernar lötvar
eftir tillögu byggingar-
nefndar.

þ hvort heldur er á verslun-
lötinni eða uttan hennar,

2. grein.

Nú kaufir einhver af
blöndu löt undir húsi og
skal (hann) þá ^{húsi} ~~um~~ reista
skila á lötinni áður ~~er~~ er
ein lötin frá þá er kaupin
fyrir fram, ella fellur
lötin aftur til bójarinnar
endurgjaldslausi.

3. grein

Lög þessi aðlast
gildi þessum dag sem í
koma þeirra er best í B.
deild Stjórnarráðsins.

Frummarp

Til vitaskjalaga við lög N° 17, 13. Sept. 1907
um breyting á tilv. 20. apríl 1872 um
bjarndóm í Kaupstaðnum Reykjavík.
1. grein.

Þýðingarnámskrá þessi, sem um getur í
5. grein laga N° 17 13. Sept. 1907 um
breyting á tilv. 20. apríl 1872 um
bjarndóm í Kaupstaðnum Reykjavík, má
ákvæða háflög gjöf fyrir þau, sem
bjarndóm og byggingarnámskrá veitir.
Má er byggingarfulltrúi skipaður sem-
krandómshöfundur áminnandi námskrá, og
má þá ákvæða háflög gjöf fyrir þau
starf hans, er hann lýsir af hendi sem
byggingarfulltrúi í þessum einstakura
manna eptir beirni þenna.

2. grein

Líða eptir 1. gr. greiðast af leyfisþegnum
og beidendum, og þessu háflög lýðastgjöld.
þess vanna í þjarsjóð Reykjavíkur.

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly a header or title.

A large block of faint, illegible handwriting in the middle section of the page.

A smaller block of faint, illegible handwriting at the bottom of the page.

Frumsafn

til

Naga um stökkun vefslunarlöðsinnar
í Reykjavík.

Þvíð það, sem reisa má á vefslun-
niss í Reykjavík, skal stökkað þannig,
að austur-Lakmörk sé Fritubjarnar-
Lekur upp að brú á fjöðveginnem, sud-
ur-Lakmörk lina frá brúnni í ^{Þudurhorn} Þudurhorn
og þaðan í Sandgerði, og vestur-Lak-
mörk frá ~~Sandgerði~~ lina frá Sand-
gerði í Grandabót.

Li merksstein í sudurhorni

Li merksstein

sudurakmörk þín þá brúni
í sudurhorn Górnuborgar þíns
og þáttan þín með sudur ~~þátt~~
jafni Laugavegnum ^{vestur} og Kaplaskjöls-
veg, og ~~þá þeim þáttum~~ verður tek-
mið þín ~~þá þeim þáttum~~ tína
þáttan í endu Frammesvegur í Grandabót
og Merkij skulu setja fyrir vestur á loftum

Frunvarp

til

laga um stekkingu verðunnar
Löðarunnar í Reykjavík

— " —
Svati það, sem reisa má á verð-
unnunni í Reykjavík, skal
stekka þannig, að austur-
lakmörk sjú merkjaskurðinn
og gardur austunnar Raud-
arunnar (Fjelagstúrn) sélli
þaxanaglaus frá sjó
sipp að Langavegi, suttur-
tak mörk, lina frá enda nefns
merkjagardis í Langavegi
í sundhorri Grunnskólans
og þaðan lina með
Sundvegjar Gaudagerðistúrn
vestur í Kaplaskjölnum og
vestur takmörk lina þaðan
í enda Frammeingar við
Grandahól.

Merkyatinnu skulu selti
því verðunnastúrn.

